

Estonia-teatterin

"Naamiohuvit"

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTI 19. V 1907

kiinnosti kahdestakin syystä: miten veljeskansamme taiteilijat rakentavat Verdiä; pitääkö "Naamiohuvien" alkuperäisversio puolensa. Molemmat pitivät ja pitivät lujasti.

Veljeskansamme lahden toisella puolen on laulavaa kansaa. Jo kauan siellä on pidetty valtavia juhlia laulun merkeissä. Kymmenin ehkä sadoin tuhansin siellä kokoontutaan kuuntelemaan ja laulamaan kun suuria juhlia on näissä merkeissä järjestetty.

Tietenkin näin poikkeuksellinen laulun rakkaus lyö leimansa alan huippusaavutuksinkin, jollaisena voi pitää Estonia-teatterin oopperaa. Heti "Naamiohuvien" ensinäytöksessä eestiläisten vieraitten laulu ravisteli kuuntelijan virkeäksi. Mainio tenori Hendrik Krumm Kustaa kolmantena, Tiit Kuusik kreivi Ankarströminä sekä Aino Kylvand Ameliana edustavat eestiläistä oopperaa sen loisteliimmalta, rehevimmältä, etevimmältä puolen.

Ei Krummin kuningas Kustaa seurailut orjallisesti historian piirtämää kuvaa Ruotsin valistusajan itsevaltiaasta. Hänen kuninkaansa oli vaikein edes vilkas enempää kuin sähköväilyinenkään. Krumm teki henkilö kuvansa niinsanoaksemme yhdessä Verdin kanssa kiteyttäen kuningaskuvansa vain nuorekkaan reheväksi ja romantiikan värittämäksi sankariksi. Hän näytteli miehekkään sulavasti ja lauloi loistavasti. Laulajana Krumm onkin täysin kansainvälisellä tasolla. Hänen tenorissaan on metallia hohtavia ylä-ääniä myöten. Tasaisena sen hopea leikkaa erottautuen Verdin runsaasti viljelemistä ja tavattoman komeista ensembleista selvästi kuuluville. Krumm on oopperatenori kansainvälistä mittaa.

sen vakuuttavuuden. Hän eläytyi hallitsijaan onnettomasti kiintyneen rva Ankarströmin osaan syvästi. Jalo sielukkuus kaikessa näyttämöellisessä ja syvältä riipaiseva tulkinta laulusuorituksissa aatelo rva Kylvandin Ameliana. Suurissa aarioissa laulajattaren taiteellinen elävöimiskyky saavutti huippunsa. Oli aivan palkallaan, että hänen kykynsä huomioitiin katsomon puolella yhtä spontaanisin aploodein kuin Krummin ja Kuusikin.

Tässä kolmen taiteilijan triumviraatissa oli muuten "Naamiohuvien" voima. Jos asia tehdään niinkuin nyt tapahtui, Verdin alkuperäislaitos kohoaa syyttävän teoksen tuntumaan. Jos sitä vastoin yksikin silmäntekevistä roolikuviista jää valjaksi, putoaa "Naamiohuvit" arveluttavasti. Mutta niinhän on aina taiteessa; esittäjä joko nostaa tai kaataa esitettävänsä.

Myös vähäisemmät osat tulkittiin korkealuokkaisesti. Pieni 'paitisio' syntyi toki sentään Ulrican nimisen ennustajamuorin osassa. Ulrica on sävelletty altolle, ei draamalliselle sopraanolle, jota muuten aivan erinomainen laulajatar Urve Tautsin edustanee. Nyt jäivät kahdestäkatojan aläänet kuulumattomiin, koska ne eivät mahdu rva Tautsin äänialaan. Muuten Ulrica esiintyi tyylkkäästi ja lauloi ylemmässä rekisterissä loistavasti. Vielä pirteä hovipoika Oskar Jelena Solovjovan piirtämänä. 'Kiemuraista' siis, köskapa kaunimman sukupuolen edustaja sai sonnustautua rumemman viittaan. Vielä salaliitollaiset Ribbing (Aaro Pärn) ja Horn (Ervin Kärvet), matruusi (Ants Aasma), ylituomari (Uno Kreen) sekä Ameliana palvelija (Enno Eesmaa).

Vallo Järvi vastasi musiikillisesta kokonaisuudesta. Hänen joustava ja solistit aina huomioiva valppautensa leimasi illan alusta alkaen. Kokonaisuudessa oli dynaamista väljyyttä, väriä sekä kaikinpuolista vaarinoittoa. Myös Paul Mägi'n ja August Sepp'n ohjaus oli parhaalta puolen. Vapaa luontevuus ja kaunis ryhmittely luonnehtinee regian ansioita. Lavastus ja puvut Eldor Renterin käsialaa.

Estonia-oopperan ensimmäinen iltä oli väkevästi voittopuolinen.

JOUKO KUNNAS

Jyhkeä-ääninen Tiit Kuusik kreivi Ankarströmin hahmossa.

Aino Kylvand "Naamiohuvien" Ameliana Ankarström.

Kun Tiit Kuusik laulaa, ilmassa leijallee otsonin sähköinen lemu, aivan kuin salaman temmeltäessä heinäsiällä. Prof. Kuusikin mahavassa bassonsävyisessä baritonissa yhtyy venäläisen laulun soinnillinen kauneus sekä italialainen tskevyytys ja loisto. Siitäkin huolimatta, että Kuusik väläytteli aitoja tuokioita myös herkemmissä ilmaisuasteikoissa, hänen 'heinäänsä' ovat sellaiset tehtävät, jois-

oli dynaamista väljyyttä, varia sekä kaikinpuolista vaarinottoa. Myös Paul Mägi'n ja August Sepp'n ohjaus oli parhaalta puolen. Vapaa luonteisuus ja kaunis ryhmittely luonnehtinee regian ansioita. Lavastus ja puvut Eldor Renter'in käsialaa.

Estonia-oopperan ensimmäinen ilta oli väkevästi voittopuolinen.

JOUKO KUNNAS

Aino Kälvand "Naamiohuvien"
Amelia Ankarström.

Kun Tiit Kuusik laulaa, ilmassa leijallee otsonin sähköinen lemu, aivan kuin salaman temmeltäessä heinäsaällä. Prof. Kuusikin mahdantavassa bassonsävyisessä baritonissa yhtyy venäläisen laulun soinnillinen kauneus sekä italialainen tskevyyt ja loisto. Siitäkin huolimatta, että Kuusik väläytteli aitoja tunteita myös herkköissä ilmaisuasteikoissa, hänen 'heiniään' ovat sellaiset tehtävät, joissa laulun draamalliset korostelut tulevat kysymykseen. Äänen laulliset resurssit vaikuttavat lähes rajattomilta. Kun Kuusik lisäksi rakentelee aariansa kauniin plastisesti dynaamisin ja agogisin keinoin, tulkinta saa sisäistä avaruutta ja vivahteikkautta. Kuusikissa on samalla kertaa leijonaa ja karkhua, mutta myös herkkävaistoista runoilijaa, kilossa leijailevaa ritari-perhoa. Hän on se vangitseva voima, joka saa katsomon hiljaiseksi.

— Alkunaäytöksissä korvaa raapaileva hienoinen tonaalinen epätarkkuus johtui tietenkin oudosta ympäristöstä, koskapa asia kirkastui myöhemmin. Rehevässä voimassaan ja runollisuudessaan Kuusikin Ankarström oli muistioon pysyvästi piirtyvä roolisuoritus.

Amelian hahmossa kaunis Aino Kälvand viihtyi sivu tavanomai-